לבד וביחד – מסע ההשגחה של יחיאל

מאת: מיכאל הר לב
פברואר 9, 2020

משהו בהתבודדות שהייתה לו מאוד קסם לו. בכל יום שהיה לבדו הרגיש איך משתחררים ממנו כל מיני כבלים ודאגות של כבוד ומעמד…

יחיאל רצה להתקדם לתכל’ס ולהקים את סדנת היציקות. רמי אמר לו שיש בעיה לעשות את זה במקום שהם נמצאים כי זה ימשוך הרבה תשומת לב. הוא חשב על פתרון אחר. למושון הייתה איזו בקתה שהוא שכר במקום נידח בהרים, מקום בו כמעט שלא עברו אנשים. הבקתה עמדה ריקה בלא שימוש עקב מצבו הנפשי של מושון, שגם נסע משם לחברים שישבו בעמק פרוואטי, ורמי הציע שיחיאל יעבור לשם. “מתי נלך?” שאל יחיאל. “עוד יום יומיים” השיב רמי, ויחיאל מיד הבין מה הכוונה. ואכן, רק אחרי כשבועיים סוף סוף הגיע היום, רמי חזר מאיזה מבצע עלום והודיע ליחיאל שהם זזים.

יחיאל ארז את תרמילו והם יצאו לדרך. הם החלו לרדת במשעול הארוך

אל העמק. הבקתה של מושון הייתה ממוקמת מאחורי אחד מעיקולי ההר העצום שמולם. בקו אווירי זה היה נראה ממש קרוב, אבל כדי להגיע לשם היה עליהם לרדת לעמק, להאריך את הדרך עד לעיר שרק שם היה גשר עליו אפשר לחצות את הנהר השוצף, ואז להתחיל לטפס אל עבר ההר. המסע ארך להם כשעתיים וחצי. הירידה מהכפר שלהם הייתה מאוד מהירה, פשוט מחוסר ברירה – המדרון היה כה תלול ברוב חלקי השביל שזה הכריח אותם כמעט לרוץ. יחיאל גילה שפעולת בלימת המרוצה הייתה בכמה אופנים יותר קשה מהעלייה במשעול!

הם עברו דרך העיר. רמי פנה לעשות קצת קניות לצייד את הבקתה, ויחיאל ניצל את ההזדמנות כדי לבחון את חנויות המזכרות לראות האם יש שם איזה פסלון מתכת או דבר אחר שיוכל לשמש להם כבסיס לתבנית היציקה (ראו פרק ג). רוב הפסלונים היו מאוד יקרים. רבים מתושבי העיר היו ממוצא טיבטי ולא היו עניים כמו ההודים. העיר הייתה בעלת אופי די תיירותי, והמקומיים ניצלו זאת על מנת לעשות כסף על חשבון התיירים. יחיאל ורמי הסתובבו קצת וכאשר לא מצאו את מבוקשם המשיכו אל הבקתה. רמי, שתלה תקוות במבצע שהם אמורים לעשות יחד, נראה קצת חסר אמון כשראה שזה לא הולך חלק. אבל יחיאל המלומד בעקשנות וחוסר כניעה, הרגיע אותו שיהיה פתרון.

פרק א – מסע ההשגחה של יחיאל ודג הזהב

פרק ב – כשהמזל יודע

פרק ג – המפגש עם האדם המסתורי

פרק ד – על הקצה

פרק ה – ברוך הבא לגיהינום!

פרק ו – רחובות התוהו

פרק ז – הקליפה מתחילה להיסדק

פרק ח – להרגיש את הפחד של החיים

פרק ט – האתגר של יחיאל

אולי גם זה יעניין אתכם:

תפילה של ילד

לעשות את הבלתי אפשרי

להחזיק את המקל בשני הקצוות

אתם חשובים מאוד !

מרשם בדוק לחיים מאושרים

הם החלו לעלות במשעול עד שהגיעו אל הבקתה , שהייתה ממוקמת לצד משעול שעבר על פי התהום ממש ! למטה געש נהר מלא סלעים , וההסתכלות מהגובה על המים הנשברים ומתערבלים על גבי הסלעים גרמה ליחיאל סחרחורת . הוא פנה לעבר המקום בו הוא מיועד לבלות את זמנו בחדשים הקרובים …

הייתה זו בקתה קטנה עשויה מאבן ועץ בגודל של כארבע על ארבע מטר , בעלת שתי קומות . לקומה העליונה הייתה מרפסת עץ . לא הייתה גישה אל הקומה הזו מלבד על ידי סולם , והיא עמדה ריקה . הם נכנסו אל הבקתה המוזנחת והמאובקת . באמצע הבקתה היה תנור מתכת חלוד להסקה בעץ , והארובה נמשכה ממנו באלכסון ויצאה דרך חור גדול בקיר , חור שיחיאל עוד יגלה שדרכו נכנסו רוחות קרות , וגם עשן שחזר מפי הארובה שלא היה מוגבה אלא הסתיים קצת אחרי יציאתו מהקיר …

המקום היה מוזנח ! בלא מים זורמים , בלי שירותים , בלי חשמל , בלי כלום ! רק תנור מתכת חלוד שהיווה את מרכז החיים בבקתה ושתי מיטות עץ עם מזרן הודי , כלומר מזרן העשוי מסמרטוטים דחוסים בתוך שק של בד . יחיאל בלע את רוקו . “מאיפה מים ?” שאל את רמי ? “הנה” החווה לו רמי בידו “יש כאן ג ’ריקן , כל כמה זמן אתה עולה בשביל עד שאתה מגיע לנביעה של מים . היזהר ! אל תיקח מים מהזרם שאחרי הנביעה , כי המקומיים משתמשים במים לכל צרכיהם , ורק במקור הנביעה הם נקיים , שם אתה ממלא לך מים . או , אופציה נוספת , יש כאן שביל שיורד בצוק אל עבר הנהר למטה , תוכל להביא גם משם … אבל שם כמעט בטוח שהמים מזוהמים …

שירותים ? בחוץ , יש הרבה שטח פנוי בהרים אבל תעשה בכל פעם במקום אחר, שלא יצטבר …

אוכל ? בשביל זה התעכבתי לעשות קניות בעיר , ותבשל לך מה שאתה רוצה על התנור …

אור בלילה ? יש נרות , ויש את אור האש של התנור החלוד …”

רמי השאיר ליחיאל קצת כסף לקנות מה שעוד חסר בבקתה , גם כדי להתקדם עם סדנת היציקה , והשאיר את יחיאל לבדו …

לבדו …

רמי , שתלה תקוות במבצע שהם אמורים לעשות יחד , נראה קצת חסר אמון כשראה שזה לא הולך חלק . אבל יחיאל המלומד בעקשנות וחוסר כניעה , הרגיע אותו שיהיה פתרון . האם זו אמונה התם **?…**

הערב ירד ויחיאל הבין שתוך כמה דקות הוא ימצא את עצמו בחושך מוחלט ! הוא הדליק נר ולאורו טען את התנור עם קצת עצים שהיו שם . הוא נסיה לנעול את הדלת בעזרת בריח שהיה בו , ואחרי מאמצים רבים הצליח . הוא הכין לו תה ונכנס ל ”מיטה” והתכסה בשמיכה העבה והמגושמת . הייתה זו חוויה מאוד מפחידה להיות לבד בבקתה הישנה , עם הקומה השנייה הריקה והדלת שבקושי ננעלת . יחיאל כמעט רץ למצוא את הדרך חזרה לעיר , אבל זה היה מפחיד עוד יותר . בחוץ שררה חשכה סמיכה והשביל החלקלק והמלא מהמורות עבר צמוד לצד התהום .

יחיאל התעורר באמצע הלילה לקול דפיקות עזות על הדלת . הוא קפץ מהמיטה בבהלה – מי זה ? מה הוא עושה ? מה זה יכול להיות ? הוא שמע קולות מדברים בהודית ושוב דפקו באלימות על הדלת . יחיאל היה מבוהל , לפתוח ? לא לפתוח ?… הדפיקות המשיכו ויחיאל החליט לפתוח את הדלת יהיה מה שיהיה , הוא אומנם פחד אבל משהו בתוכו היה חזק . משהו שידר לו ביטחון . הוא ניגש לדלת ופתח אותה !

בפתח עמדו שני הודים שיכורים כלוט שפלבלו בעיניהם ונראו מבולבלים לגמרי כשראו את יחיאל . הם נהמו משהו בהודית מרוסקת משכרות ויחיאל , למרות שלא הבין כלום , ענה להם בקול תקיף “לא!” וסגר מיד את הדלת . ההודים נשארו עומדים מאחורי הדלת ודיברו ביניהם קצת ואז השתררה דממה . הם כנראה הלכו – חשב לעצמו יחיאל , וחזר בלב פועם למיטה . נראה שהוא לא יוכל לחיות כך לבדו , זה ממש לא בשבילו . מה חושב לו רמי ? איך הוא השאיר אותו במקום כזה לבד ? בהמשך נראה שהוא לא ידע איזו מתנה זה ה ”לבד” הזה …

סוף סוף הבוקר האיר ויחיאל יצא קצת החוצה . לאור הבוקר היה המקום יפה ורגוע . יחיאל נזכר במאורעות הלילה ורק אז שם לב לדבר החדש שהתגלה אצלו – אותו אומץ שהיה בו לפתוח את הדלת היה דבר חדש שמעולם לא הרגיש לפני כן . היה זה עוד ניצן קטן של אמונה וביטחון

שהבורא התחיל להנביט בנשמתו הצחיחה של יחיאל , ניצן שיגדל לפרח
גדול ומרהיב עיניים .

אין מה לומר – חשב – באמת מיקום מדהים . במשך הימים יחיאל התרגל
לחיים בבקתה לבדו . הוא ירד כמה פעמים לעיר לחפש כלי עבודה וחומרי
גלם למבצע , אך ללא הצלחה . הוא החל לתכנן הליכה לכפר כדי לפגוש את
רמי ולדבר אתו . באחד מעיקולי השביל שירד מכיוון הבקתה לעיר היה
אפשר לראות את הבית של רמי וחבריו ואף להבחין במרפסת . היה נראה
שאפשר כמעט לצעוק להם ולנפנף ידו בשלום , אבל כדי להגיע לשם היה
צריך ללכת יותר משלוש שעות . יחיאל חשב ללכת לבקר אותם , אבל משהו
בהתבודדות שהייתה לו מאוד קסם לו . בכל יום שהיה לבדו הרגיש איך
משתחררים ממנו כל מיני כבלים ודאגות של כבוד ומעמד .

הוא הגיע לחירות ושמחה מיוחדות כשהיה לבד ולא רצה לאבד את זה …

הוא נזכר בהחלטתו החזקה כשעזב את הארץ . היה זה כאשר נפרד מחברתו
שהייתה המומה מהנסיעה הלא צפויה הזו . הוא הרגיש שהוא אכזב אותה
ואת עצמו . זה לא היה הדבר הראשון שהוא זונח ומשליך כך פתאום בלי
התראה. ‘אתה עוזב הכל כל כך בקלות ’ – אמר לעצמו – ‘אין לך שום
ערך לכלום , אתה תמיד מצייר את עצמך כאדם ערכי ונאמן , מחייך ומשדר
טוב לב , אבל ברגע שלא נוח לך – אתה חותך ! אתה משקר להוריך , עוזב
הכל בלי חשבון . אתה בכלל לא טוב לב כמו שאתה מחזיק את עצמך , אז
תעשה טובה , דבר אחד אני מבקש ממך (מעצמו) : לפחות תפסיק לנסות
לצייר את עצמך לאנשים במה שאין בך !…’

כשיחיאל היה עם החברים של רמי בכפר הוא היה חזק מאוד בהחלטתו. הוא לא ניסה למצוא חן בעיני אף אחד, וגם לא ניסה להציג את עצמו כאדם נחמד או "בעניינים". הייתה בזה התחלה של תהליך "תשובה", תהליך של התרחקות מהשקר והסתכלות למציאות בעין האמת. אבל רק עכשיו, אחרי כשבועיים של בדידות, יחיאל הבחין עד כמה עד כמה החברה מבלבלת אותו, עד כמה המגע עם אנשים מחליש ומסית אותו מהמקום שלו. הוא הגיע לכזו חירות ושמחה כשהיה לבד ולא רצה לאבד את זה, לכן דחה את הביקור אצל רמי מיום ליום, למרות שהמבצע היה תקוע מכמה סיבות והוא היה מוכרח לטכס עצה עם רמי איך בכל זאת מתקדמים.

הלימוד של ההתבודדות נשאר חזק אצל יחיאל במשך כל המסע והשתלשלותו, וגם אחרי שנים רבות הוא תמיד זכר את העוצמה של הלבד וזה עזר לו מאוד להתקרב לעבודת ההתבודדות שרבי נחמן מברסלב ציווה לעשות. כי יש בהתבודדות כמה וכמה מישורים, ומלבד העובדה שמבינים שכאשר אדם נמצא לבד והוא מפרש שיחה לפני בורא עולם ומתפלל הוא זוכה על ידי זה להתקרב להשם, יש את עצם הבדידות והניתוק מחברת בני אדם שזה מנקה ומקלף מהאדם כל מיני דברים חיצוניים ולא אמיתיים, ומשאיר לו את "עצמו" באופן גלוי ונקי. ופעמים רבות, כך היה אצל יחיאל, האדם מגלה שהוא אוהב את הבנאדם הזה (שזה הוא) ושכל חוסר ההצלחה או הרגשות לא טובות באות על פי רוב בגלל שכפוף לדעת החברה, וברגע שקצת מתנתק מזה הוא יכול לגלות שיש בו הרבה טוב ויופי ולטפח את הטוב הזה.

אחרי שהאדם יותר חזק בעצמיות שלו, אז טוב שייפגש עם אנשים כי גם זה נצרך על מנת לברר את דרכי האמת, וזה מה שיחיאל עשה לאחר זמן מה. הוא הלך לכפר ושם ישב עם החבורה יום או יומיים, אבל מיד כשהרגיש רגשות שליליים וניתוק מעצמו, חזר לבקתה הבודדה.

שני המישורים הללו – הלבד והביחד הם יסודות בדרך הקודש, שהאדם מוכרח שתהיה לו את עבודתו העצמית האישית שרק הוא לבדו יודע ומכיר בה, וביחד עם זה הוא מוכרח גם לשלב את היחסים החברתיים, משפחה וכדומה, כי גם שם יש עבודה חשובה ויקרה של ענווה והכללות. רבי נתן קורא לזה בליקוטי הלכות "להשלים פרשיותיו עם הציבור", שמצד אחד צריך להשלים את הפרשיה האישית שלו, אבל זה צריך להיות עם הציבור, כלומר, שלא יתנתק האדם מהחברה ומהמקובל בה לגמרי, כי הכלליות מגינה על האדם משיבושים ומהווה כלי של ביקורת ועוד עניינים שאי אפשר להאריך בהם כאן. העיקר הוא שהאדם צריך "לשחק"

עם שני הקטבים האלו – הלבד והביחד – באופן הנכון ובמינון הנכון והאפשרי .